خُطْبَةُ الْعَرْش

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى عَمَّتْ رَحْمَتُهُ وَعَظُمَتْ حِكْمَتُهُ وَاَشْهَدُ اَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ جَلَّتْ قُدْرَتُهُ وَعَلَتْ كَلِمَتُهُ، وَاَشْهَدُ اَنَّ سَيِّدَنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ، اَرْسَلَهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِيْن ، وَاَنْزَلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنَ هُدًى لِلْمُتَّقِيْنَ ، وَصَلَّى اللهُ عَلىٰ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلىٰ آلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِيْنَ .

عزّت ތެރި قدر ހުރިގެންވާ رعيّـة ތަކުގެ مجلس ގެ މެންބަރުންނޭވެ. މިއަހަރުގެ ދައުރު ހުޅުވުމަށް މިއަދު ބައްދަލުވުމުގެ މި مجلس ހުޅުވުމުގެ އުފާވެރިކަން ލިބިގަތުމުން، الله ގެ حضرت އަށް ކުރެވެންހުރި شكر ކުރަމެވެ. އަޅުގަނޑު އެދެނީ، މިއަހަރުގެ ދައުރު ކާމިޔާބުވުމެވެ، އަދި الله ގެ ހެޔޮ توفيق ލިބިވަޑައިގަތުމެވެ.

رعيّـة ތަކުގެ مجلس ގެ މެންބަރުންނޭވެ! އަޅުގަނޑު މި خطبة العرش ގައި، ފާއިތުވެދިޔަ އަހަރު دولة ހިންގުނު ގޮތުގެ ކުރު ތަފްޞީލެއް ދެންނެވުމުގެ ކުރިން، حمد އާއި شكر ހުރިހާ نعمة ތަކަށްޓަކައި ގޮތުގައި ... ދެންނެވުމަކީ އަޅުގަނޑު އަރުވަމެވެ.

دَوْلَة ހިންގުން

قانوني ގަވާއިދުގެ ދަށުން، މިއަހަރު مجلس ގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން تبع ވެ، މިވެރި دولة ހިންގުމުގެ ، وزير الأعظم އަށް ކަނޑައެޅުނީ، صاحب الدّولة الفاضل ابراهيم ناصر އަޅުގަނޑު ޚިޔާރު ކުރީ، ފާއިތުވެދިޔަ އަހަރުގެ ތެރޭގައިވެސް، ކުރީގެ ވުޒާރާތަށްވުރެ. އެގޮތުން އަށް ފަސް އަހަރު ތަކުރާރުން، وزير الأعظم، دولة ގެ ހިސާބު ކަމާ، ހިންގުމުގެ ފުރިހަމަކަން ހޯދައިދިނީ، ރާއްޖޭގައި، މުޅި ރާއްޖޭގައި އެކަމަކީ: ރާއްޖޭގެ داخلي ކަންތައްތަކުގައި اصلاح ގެ ގޮތުން ކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތައް ވެސް ހުރިއިރު، މިވެރި دولة ގެ سياسي ސިޔާސަތު، އެ ބާރުތަކާއި ގުޅުންހުރި تعريف ކުރުމަށް، حق ވާގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައެވެ. މިވެރި دولة، صلح ގެ ސަލާމަތުގެ ރާއްޖެއް ކަމުގައި ހިފެހެއްޓުމަށް، މިއަހަރު عزّت ތެރި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން، صاحب الدّولة الفاضل ابراهيم ناصر އަށް އަޅުގަނޑު شكر ކުރަމެވެ. إخلاص

ތެރިކަމާއި އަޅުގަނޑު އެދެމެވެ.

عَدْلُ إِنْصَاف

رعيّة ތުގެ ތެރޭގައި، މި ދައުލަތުގެ إسلام دين ގެ شعار ހިފެހެއްޓުމާއެކު، عدل إنصاف دولة ގައި ދެމެހެއްޓުމަށް قائم ކުރެއްވުނެވެ. نصيحة އާއި، إرشاد ދެއްވުނެވެ. ކޮންމެ ފަރާތަކުން އަދާކުރަންޖެހޭ حقّ ދެއްކުމުގައި ދެމިހުންނެވުމުގައި، دولة ގެ واجب އަދާކުރެއްވުނެވެ. ރަށްތަކުގެ ރައްޔިތުންނަށް ފަދައިން ހުރިހާ ތަނެއްގައި عدل ފެތުރިއްޖެއެވެ.

މިދިޔަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި، ޝަރުޢީ ގޮތުން ބަލައިދެއްވި، محكمة الشرعيّة އިން، 2920 قضيّة ގެ ތެރެއިން، 2825 قضيّة އިންސާފުގެ މަތީން ނިމިއްޖެއެވެ.

دَاخِلِي سِيَاسَة

مجلس ގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން! ވޭތުވެދިޔަ އަހަރުވެސް، دولة ގެ داخلي سياسة ހިންގަވައިދެއްވުން ގެންދެވީ، رعيّة ންނަށް ފުރިހަމަ ރައްކާތެރިކަން ލިބޭނެ ގޮތަށެވެ. މި ސަރުކާރުގެ ހުރިހާ ފަރާތަކުން އަދަބު احترام ކުރެއްވުނެވެ.

ހިޖުރީގެ تاريخ ގައި ނުލިބޭވަރުގެ ބޮޑު بغاوة އެއް ހިނގައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ ދުވަސްތަކުގައި ރާއްޖޭ އަމާންކަމަށް އުނދަގޫވެދާނެގޮތް ވެދިޔަ، ދައުލަތުގެ وزير الداخليّة صاحب الدّولة الفاضل إبراهيم ناصر ގެ ހިތްވަރާއި ޤާބިލުކަމުން، އެ ބަޣާވާތްތަކާއި ފެށުނު ގޮތުގައި، دولة ގެ ބާރުތަކުގެ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުން ތަފާތު تاريخ ގައި ވަރަށް خاصّ ގޮތެއްގައި ފިޔަވަޅު އެޅުން لازم ވީ ހުރި حادثة އެއް ހަމަޖެހިގެންދިޔައީ، އެކަމާބެހޭ ތަފުސީލު ދައުލަތުގެ خطبة العرش ގައި، އަދި ވަކިން ބަޔާންކުރެއްވި وزير الداخليّة އާއި، އެކަމުގެ ބައި ފުރިހަމަ شكر ވެރިވާ كفاية ގެ ތެރެއިން ވެއްޖެއެވެ. މި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ سلامة ކަށަވަރުވިއެވެ.

مجلس ގެ މެންބަރުން! މި دولة ގެ داخلي سياسة ގެ أصول އަކީ ހުރިހާ ފަރާތަކަށް ހަމަހަމަކަމެވެ. އެ أصول އަކީ، قانوني حقّ ތަކާއި، واجب ތަކާއި حرمة ތަކާއި ރައްޔިތުންގެ رعيّة ން ތަފާތުނުކޮށް ހިތުންކަމަށް މިހިރަ ވެރިކަމަކީ، މިހާރުގެ ހަމަޖެހުމެއް ހޯދާ ދިވެހި ވެރިކަމެވެ. تمدّن ގެ ރިވެތި ފަރާތްތަކުން ތަރައްޤީވާ ގެ امّة ގެ ތެރޭގައި ތިބޭ ބޭފުޅުން ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގެ ތަރައްޤީ ކުރެއްވުމެވެ. އެ ގޮތުގެ قواعد ތަކެއް ހަމަޖެހުމުގެ إصلاح ކުރެއްވުން ރައްޔިތުންނާ ހަމަހަމަ مقصد ގެ ތެރެއިން ފެނެއެވެ.

خارجي سياسة

ވޭތުވެދިޔަ އަހަރުތެރޭގައި، ސަރުކާރުގެ ޚާރިޖީ سياسة އަކީ ވަރަށް [illegible] ހަމަޖެހިގެން އައި އަހަރެކެވެ. [illegible]، ބިރިޓިޝް دولة އާއި ދިވެހި دولة އާއި ދެމެދުގައި [illegible] مسألة ތަކަށް [illegible]، ދެ دولة ގެ ދެމެދުގައިވާ معاهدة [illegible]، މި [illegible] دليل އެވެ.

[illegible]. [illegible] قوم [illegible] ބިރިޓިޝް دولة [illegible] دولة [illegible] ސަރުކާރުގެ تاريخ އާއި [illegible] تاريخ [illegible] ބިރިޓިޝް دولة [illegible] دولة [illegible]، އެ دولة ގެ حماية [illegible] ބިރިޓިޝް دولة [illegible]. [illegible] ދެ دولة ގެ ދެމެދުގައިވާ تاريخي [illegible] ކަމެކެވެ.

[illegible] دولة ގެ [illegible] دولة ގެ وزير [illegible] دولة ގެ [illegible] خطبة العرش [illegible] دولة އަށް [illegible] شكر [illegible].

ބިރިޓިޝް دولة ގެ ޚާރިޖީ سياسة [illegible] انصاف އަށް [illegible] ސަރުކާރުގެ [illegible] دولة އާއި [illegible] دولة [illegible].

مالي حالة

مجلس ގެ عزت ތެރި މެމްބަރުންނޭވެ! [illegible] ސަރުކާރުގެ [illegible] دولة [illegible]

آمدنی އިތުރުކުރުމުގެ މަގުތަކެވެ، އެގޮތުން ހުރިހާ ދިމާލަކުން މިގޮތުގައި އަޅުއްވަންވީ. عام رعيّة ގެ ދިރިއުޅުން
އިތުރުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ކުރަންވާނެއެވެ.

ޤައުމުގެ މަސްލަހަތު ބެލެހެއްޓުމުގައި، މަސައްކަތްކުރަން މިނިވަން ތަރައްޤީގެ މަގުތައް ހޯދުމުން، تعليمي ދާއިރާގައި،
صحّي ދާއިރާގައި، ޤައުމުގެ ބޭރުގެ ދާއިރާތަކުގައި ކުރިއެރުން ހާސިލުވުމަށް، دولة ގެ آمدنی އިތުރުވުމަކީ ބޭނުންތެރި ކަމެކެވެ.

تعليم

مجلس ގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެމްބަރުންނެވެ! ކޮންމެ ޤައުމަކަށްވެސް ބޭނުންވާ ދިވެހި قوم އަށް އެންމެ ބޭނުންތެރި ވެގެން
ވަނީ، ޤައުމުގެ ދަރިންނަށް تعليم ދިނުމަށް بيت ތަކުން ފެށުމެވެ. މި ކަމުގައި ދެކެވެނީ، އެކަމަށް ސަރުކާރުން ވަކި ފޯރުކޮށްދޭ
އެހީއާއި ބެލުމަށް ކަމުގައިވާ ކަމެކެވެ، ރައްޔިތުން قبول ކުރާނޭ ގޮތަކަށް ހުރުމުން قبول ކުރާނޭ ކަމެކެވެ. خاصّ ކޮށް،
ޤައުމުގެ ދަރިން ތަރައްޤީ ކުރުމަށް، ދިވެހި ދަރިންނަށް تعليم ދިނުމަށް ބޭނުންވާ، ކުރިއެރުމަށް ހުރިހާ މަސައްކަތް ކުރަމުން މިގޮތުގައި ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ.

مجلس ގެ މެމްބަރުންނެވެ! ކުރީގެ قوم ތައް ދަރިކޮޅުގެ اسلام ގެ ދީނާއި، علم ގެ އަލީގައި ކުރިއަށް ދިޔަ قوم ތަކެއް
ކަމުގައި ވިއްޔާއެވެ. ފަހުގެ قوم ތަކުގެ ތެރޭގައި އެ ބަސް ތަކުގެ މި ކަމުގެ ދިވެހި ޤައުމުގެ އަސްލު، ހިތާ ދަރިންގެ اصل އަދި
ވެސް، ހުރިހާ تعليم ކުރުން ހުރި ތަފާތު ހަމަ ޖެހިގެން ކުރަންވާނެއެވެ. ޤައުމުގެ އަދި ދަރިންނަށް، ފަރުވާ ދޭން ވާނީ اسلام
دين ގެ ބިނާ ގެ ފުރިހަމަ ތަނެއް ނެތް ހާލުގައި، ދަރިންނަށް ދޭ تعليم އެވެ.

صحّة

مجلس ގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެމްބަރުންނެވެ! ދިވެހި قوم ގެ تعليم ފަދައިން، اهميّة ދޭން ޖެހޭ ކަމަކީ، އަނެއް ކަމަކީ
عام صحّة އެވެ. މިހާރު ޤައުމުގެ ކުރިއަރުވަން ޖެހޭ ކަމެއް، ޤައުމުގެ آبادى ދިރުވުމަށް، އަދި ބަލި ބިލުން ސަލާމަތްވެ ހުރި
އަހަރެމެން، ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ބައެއްގެ ހަމައިގައި ހުރުމަކީ ހާ މުހިއްމު ކަމެކެވެ. ދަރިން ބޮޑު ކުރުމުގައި، ބަލިމަޑުކަމާއި ހުރި ގޮތް،
ދުނިޔޭގެ ހާލަތު. ޤައުމުގެ ބަޔަކު ސިއްހީ ގޮތުން ދުރުކޮށް، ކުޑަކުދިންގެ ސިއްހަތަށް، ދުޅަހެޔޮކަން އެކަށީގެންވާ ކަމުގެ ވާހަކަ ދިން ބަލިތަކާއި ފަރުވާ ދެވޭނެ
މި خطبة العرش ގައި ބޭނުންކުރެއްވި، ފަރުވާ ބޭސްފަރުވާއަށް ބަލާ ދެއްވައިފިއެވެ. އަދި ބަލިތަކުން ސަލާމަތްވާން ޖެހޭ
عمر حياة އަށް، އަދި ދުނިޔޭގެ جماعة އަށް ހުރި، ދިވެހި ޤައުމުގެ اخلاص ތެރި شكر އެވެ.

ޤައުމުގެ ގައި އެކަށީގެންވާ ހަށި ފަރާތްތައް ހުރި ކަމަށް ބަލައިލާއިރު، ޤައުމުގެ ކުރިއެރުމަށް ބޭނުންވާ.
ބޭނުން ހަށި ފަރާތްތަކުގެ ސިއްހަތު ދަށަށް ދިޔަ ކުރިއެރުން ދިރުވުމަށް ބޭނުން ވާނެއެވެ. ޤައުމުގެ عام صحّة ބަލައިގަތުމަށް
ބޭނުންތެރި ކަންކަމަށް ބަލަހައްޓައި ބަލާ ބޭނުންތަކުން، ގެންދިއުމަށް دولة ގެ ފަރާތުން، قصد

ކުރު ޚުލާޞާ.

أَمْنُ عَام

ރާއްޖޭ ދުވަހަކުން ދުވަހަށް ފުރަ، ބޮޑު بغاوة ފެށިގެންދާ، އެންމެފަހުގެ ޑިސެންބަރުމަހުގެ އާޚިރު ދުވަހު ފެށުނީ. މިބަޣާވާތަކާއިގައި، محكمة الأمن العام ގެ ފެށިގެން، އެއްޗެހި ތަކެއްވެސް، ގޮތުގައި އަޅުއްވާ ދެއްވައިގެން ގަވާއިދުގެ ތެރޭގައި صلح ފެށިގެން قائم ވެއްޖެ ވާހަކަ މިތާގައި ކުރިން ބަޔާން ކޮށްފައި ވާނެއެވެ.

عام ގޮތުން ބަލާއިރު، މިދުވަސްވަރުގައި، ރާއްޖޭގައި صلح ފެށިގެން امان ކަމުން قائم ވެފައިވާނެ ކަމަށް ބަލައިލެވޭ دولة ގެ امن ބެލެހެއްޓުމުގައި، އަދި ގޮތްތަކާ اصلاح ކުރުމުގައި ކުރެވުނު ކަންކަމެވެ. މިކަމުގައި مناسبة ގައި، وزير الداخلية އާއި محكمة الأمن عام ގެ ބޭފުޅުން ހުރިހާ شكر ވެރިވަނީ. ސަރުކާރުގެ ސިފައިން ދިފާއުގައި، دولة ގެ ތަޢުލީމާއި ބެލެހެއްޓުން سلامة ކުރުމަށް ކުރާ މަސައްކަތްތަކުގެ، امن ގެ ބާރުގަދަވުމަށް، އަދި ގޮތްތައް ރަނގަޅުވެގެންދާ ނަމަ، އެކަމަށްގެން ދޭނެ ހިތްވަރާއި ކިޔާނެއެވެ. މިގޮތުގައި ތެދުވެރި ސަލާމަތް ކުރުމަށް، دولة އާއި امة ގެ ބޮޑު ފައިދާވެއެވެ.

تِجارِي حَالَة

ރާއްޖޭއިން ބޭރު ހިންގާ ވިޔަފާރިއަކުން، ދަތުރުކުރާ އިތުރުވެފައި، ވިޔަފާރިގެ ބައިވެރިން ދަތުރު ކުރުމަށް ކަމެއްވިއެވެ. ރާއްޖޭގެ ތަކެތީގެ ޢަދަދު ގިނަވެފައި ވާހަކަ ފަހުން ހާމަކުރާ ކުރިއަރައެވެ.

ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރި ކަންކަމުގެ ކުރިއެރުމުގެ ގޮތުން ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލުތަކެއް އައިސްގެ اصول، ވިޔަފާރި قوم ގައި އެއްބަސްވުމަށް، ބޮޑެތި އަގުތައް އެކުލެވޭ ގޮތަށް ތަރުތީބުކުރެވިފައި ވެއެވެ. دولة އާއި، ބައިވެރި دولة ތަކުގެ ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ބޮޑު خدمة އެއް شكر ވެރިވުމުގެ حق އެވެ.

ކާބޯތަކެތީގެ އަގުތަކުން، ރާއްޖޭގެ ބޮޑު حال ގަވާއިދު ހުރިހާ ކަމުގައި، އަދި ތަކެތި ބެލުން ދިރުމާ-

އެކުއްލިގެން ބައި ދިޔައެވެ.

ކުރިއަށް ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރި ބޮޑުކަމުގައި، ވިޔަފާރީގެ ގޮތުންވާހަކާ، ކުރިން ގޮތްތަކުން ވެސް،

ގިނަގުނަ اصلاح ބޮޑެތި ކަންތައްތަކެއް، امید ކުރެވެއެވެ.

عمراني حالة

مجلس ގެ شرف ވެރި މެންބަރުންނޭ! ފަހަރުގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ގޮތުގައި، عمارات ތަކުގެ ބޮޑު ބޮޑު ބަދަލު ތަކެއް، ދުނިޔޭގެ ހާލަތަށް ބަލާފައި ވިޔަފާރިކުރެވޭ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އާބާދީގެ ދުވަސްތަކުން، ބޭނުންވާ لازم ވޮޑިގެންވާ ދިރުން ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ވަރަށް ފުރިހަމަ ދިރިއުޅުން ބޭނުންވާ ގޮތަށް ބެލެހެއްޓުމަށް ރައްޔިތުންނަށް ހިތްވަރު ދީ، ސަރުކާރުން ކުރެވެމުން ކަމަށް ވެއެވެ.

مدنية އާއި تهذيب

ގޮތުން ގެ مستقبل އާއި تهذيب ، ހިޖުރައިން ١٣٧٩هـ ވަނަ އަހަރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމު ، ދިރިއުޅުމާއި ދައުލަތުގެ ގޮތުގައި ދިވެހި ދައުލަތުގެ ރައްޔިތުންނަށް ހުރިހާ، عام ގޮތެއްގައި ދިރިއުޅުމުގެ މަޤާމު ބޮޑުވެގެން، ދިވެހި ދައުލަތުގެ خيار ކުރެވުނު ސިޔާސަތު އެވެ. ދިވެހި ރާއްޖޭގެ عام ގޮތުގެ ދިރިއުޅުމުގައި تهذيب އާއި مستقبل ގެ ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންވާ، ދައުލަތުގެ ޒިންމާ ހުރިހާ ކަމެއް ދިރިއުޅުމުގައި ގެންގުޅުމަށް އަރިހުން ކުރެވުނެވެ.

شكرية

رئيس ގެ مجلس ގެ شرف ވެރި މެންބަރުންނޭ! އަހަރެން ގެ خطبة العرش ގައި، އަހަރެން ޝުކުރުވެރިވަނީ، صلح ވެރި ގޮތުގައި ހިންގެވި ދައުލަތް ހިންގެވުމުގައި ހިތްވަރު ދެއްވި وزير الأعظم صاحب الدولة الفاضل ابراهيم ناصر އެވެ. އަދި ދައުލަތް ހިންގެވުމަށް ޚިދުމަތް، ترقي ގެ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީގެ ނަމުގައި شكر އާއި تعريف ގެ އަރިހުން ގެންނެވި حق ވެރި އެވެ، وزير الأعظم އަށް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މައި ގައި، صاحب الدولة ގެ ވޮޑިގެން ފެނުނު ގޮތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚިދުމަތުގައި ދައުލަތުގެ خدمة ކުރުމުގައި ހިތްވަރު ދެއްވި މެންބަރުންނަށް ދިވެހި ޤައުމުގެ ނަމުގައި އަހަރެން شكر ވެރިވަމެވެ، إخلاص ތެރިކަމާއި އެކު ދައުލަތަށް ޚިދުމަތްކުރުއްވާ ދެއްވުމަށް. صاحب الدولة الفاضل ابراهيم ناصر އަށާއި، ދައުލަތް ހިންގުމުގައި ޝާމިލުވެ ވޮޑިގެންވާ ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް، ކާމިޔާބު ދެއްވުން ހުރިހާ ކަމެއްގައި الله ގެ توفيق ލިބިގެން ވާނޭ. آمين

رئيس ގެ مجلس ގެ މެންބަރުންނޭ! ١٣٧٩هـ ވަނަ އަހަރުގެ ދައުރު ނިމުނީ މިހެން ގޮސް އެވެ. ١٣٨٠هـ ވަނަ އަހަރުގެ ދައުރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ، މިދަނޑިވަޅު ޤައުމުގެ ބޮޑު ފަހުރު ވެރި

ދުނިޔޭގައި، ތަރައްޤީވެފައިވާ سياسى އަދި ހަމަހަމަ ކޮށް ހިނގާ ގޮތް، މިއަދުން ކުރިއަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ކޮބާތޯ؟ ހާލަތުގައި ކަންތައް ހިނގާނީ، بلا مسألة ތަކަކީ ކަމަކަށް ވާނަމަ؟ އަޅުގަނޑު ދެކެނީ، އަހަ-

ރެމުގެ ވެރިކަން ކުރިއަށް ގެންދާނީ. ދިވެހިރާއްޖެ ބޮޑު دولة ގެ حماية ގެ ދަށުގައި ވުމުން، އެހެން ކަމުން،

ހާލަތުގައި ވެރިންނަށް رعيّة ންގެ ކުރިމަތީގައި، خطرة ތަކެއް ދިމާވާނެ. އެ حماية ގެ

މާނައަކީ معنى އެއް ނޫން، އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ މިނިވަން ދިވެހިރާއްޖެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ

شرف ކަމުގައިވާ ވަރަށް إسلام دين ދިވެހި قوم ގެ ތެރޭގައި ހިފެހެއްޓުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވެއެވެ.

مجلس ގެ ممبر ންނޭ! قوم ގެ وكيل ންނޭ! މިއަދު ކުރިމަތިވެފައިވާ، رعيّة ންގެ ކުރިއަށް ދިޔު-

مشورہ ބުނުން. އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ދަރިންނަށް عام مصلحة އެއް ވެގެން ނުވާނެ. رعيّة ންގެ حق ތަކުން

ތަރައްޤީއެއް ލިބިގެން ނުވާނެ. އެހެނީ ބޮޑު دولة އެއް، إسلام دين އާއި މިނިވަންކަމުގެ نعمة ގައި،

ވެރިކަން އެންމެ دولة އަށްވުރެ، ދަރިކޮޅުގެ ފަރާތުން ހިތްހަމަޖެހުމެއް ލިބިގެން ނުވާނެއެވެ.

مجلس ގެ شرف ވެރި ممبر ންނޭ! ދިވެހި اقتصاد އަށް ބަލާފައި، މިއަދުގެ ދަ-

ރިންގެ ވާހަކަ، ދިރިއުޅުމުގެ ކަންތައް ހަރުދަނާ ކުރެވޭނެ. صحى ގޮތުން، تعليمى ގޮތުން،

تجارى ގޮތުން، عمرانى ގޮތުން ކުރިއަށް ނުދެވޭނެ. ދިވެހިން ވަނީ ކުޑަކުދި މަސައްކަތްތަކުގައި، دولة

ހިނގާ ކަމުގައި ފައިސާ ބޭނުންވެއެވެ. رعيّة ންގެ ދުވަހުގެ ދިރިއުޅުމަށް ދަރަނިވެރި

ވެގެން، وكالات ހުރިހާ ތަނެއްގައި ދެކެވެއެވެ.

مجلس ގެ عزّت ތެރި ممبر ންނޭ! ދިވެހި قوم އަށް ކުރިމަތިވި خدمة އަށް ގޮވައިލަމެވެ،

އަޅުގަނޑުމެން قربان ވާން ޖެހޭނީ، އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭގޮތުގައި، قدر ބޮޑު الطال ންގެ

ذكرى އަށްޓަކައި تاريخى مناسبة ގައި، އަޅުގަނޑުމެން، مقدس واجب އަދާކުރުން ކަމުގައިވެއެވެ.

އެއީ: السلطان الغازى محمد تكرفان الأعظم ، السلطان ابراهيم اسكندر ، السلطان

الغازى حسن عزّ الدين ، السلطان على (٦) ފަދަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކާބަފައިން ދާދި

ފަހުން އެކަށައަޅުއްވާފައިވާ ތަރިކައެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ އަޒީޒު خدمة ގެ ސަބަބުން މިއަދު ހުރިހާ ރަށަށް

ފައިދާ ލިބޭ شكر އަދާކުރަން ޖެހެއެވެ. عزّت ތެރި ދިވެހިންގެ جهاد ހުރިހާ،

قربانى ދިން قوم އެއް ހާލަތުގައި ފުރާނަ ދީގެން ރައްކާތެރިކޮށްދިނީއެވެ. ދިވެހިރާއްޖެ

މިނިވަންކަން، ހިފެހެއްޓުމާ إسلام دين ދެމެހެއްޓުމަށް، ދަރިވަރުންގެ وطن ގެ حريّة ދެމެހެއްޓުމަށް، ދިވެހިންގެ ހިތްތަކުގެ

ކުރިމަގު ރައްކާކުރުމަށް، ވެރިކަމުގެ ހިތްވަރާއި قربانى އަޅުގަނޑުމެން ވާޖިބުވެގެން ދިވެހިންގެ ކަމުގައި،

ވުމަށް [illegible] ހިންގަވާށެވެ. [illegible] دين އާއި استقلال ގެ [illegible] [illegible]، [illegible] ދި [illegible] فرصة [illegible] ހިންގަވާށެވެ.

مجلس ގެ ممبرންނޭވެ! [illegible]، [illegible] السلام دين [illegible] توفيق [illegible] حال [illegible] اسم ގެ بركاتން މި مجلس افتتاح [illegible].

نعمة ތަކުގެ ވެރިރަސް الله ދިވެހި امة އަށާއި [illegible]، [illegible] سلامة [illegible] رحمة [illegible]. آمين ثم

وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِين.

وَالحمدُ للهِ رَبِّ العَالَمِين. آمين

محمد فريد I

السلطان محمد فريد الاول

[illegible]

محرم ١٣٨٠ھ

جولائی ١٩٦٠م